

5 dana i učiteljica

Djeca u pokretu i mojih 5 dana

Ponedjeljak 11. 10. 2021.

Na ulazu u školu naša kuharica, a tokom pandemije i doktorica, ne može mi izmjeriti temperaturu – smrzla sam se! Zaledile me misli na putu od kuće do škole koji, na moju sreću, nije dug, ali se danas baš odužio. Kako i ne bi kada u mislima premotavam film sa svečanog prijema djece u pokretu u našu školu... Naljutilo me postavljanje stolova i stolica u prve redove za glavne likove na školskim priredbama koji na kraju nisu ni došli, i meni je baš drago bilo zbog toga jer su pravi glavni likovi stigli – njih 26!

S kim su ta djeca ovdje? Je li im hladno u kampu? Kuda će dalje i kako? Milion pitanja u mojoj glavi prekidala je muzika, instrumentala My heart will go on, a u meni je vrištala pjesma Da sam ja neko... pa da zabranim i zaustavim sve ratove svijeta, da djeca budu sretna, da kažem koju našim političarima, da ne bude gladnih... Pa mi se u glavu došunjala i pjesma Samo da rata ne bude. Emocije prijete da me savladaju, a ja se ne dam, i neće! Jedva čekam da se upoznamo. Učionica je ispunjena djecom koja ne razumiju naš jezik, a ja ne razumijem njihov. No, savršeno se razumijemo – sva djeca znaju kada su voljena, vide to u našim očima. Računar je mnogo sporiji nego inače. Baš me briga ako se i ne uključi, ali bih voljela da djeca vide pozdrave na svom jeziku jer sam ih jedva pronašla na internetu. U učionici su uz njih kulturološki medijatori – nisam sigurna u semantički prijevod ovih riječi, ali shvatićete. Provjeravamo prisutnost i shvatim kako nema šanse da ponovim dva imena. Mora da su moje godine u pitanju!?

Pozdravim ih na našem jeziku, a oni mi uzvraćaju pozdravom i osmijehom. Sretna sam. Ponovo osjećam da imam najljepši posao na svijetu i krila da mogu da letim. Crtam na tabli cvijet – flower,

blumen. Kao da znam sve jezike svijeta. Djeca u pokretu crtaju svoj cvijet. Pamte riječ cvijet. Upisujemo samoglasnike, ponavljamo ih. Upisujemo i brojeve do pet. Dijelim cvjetove od papira s pet latica. Aktivnost se zove Cvjetovi podrške. Objašnjavam na engleskom jeziku. Uvijek sam mislila da ga ne znam dovoljno dobro kao njemački, ali evo uspijevam, razumiju šta hoću i ja letim od jednog do drugog učenika. Vidim kod djevojčica kanom ukrašene dlanove – preslatko. Drago im je da sam primijetila i da mi se dopada. Vidim dječaka sa ožiljcima od opekotina po rukama. Srce mi se slama, pitam se šta mu se dogodilo, zar je moralo to... Idem dalje kroz razred. Posmatram ih dok na latice cvijeta crtaju ljude koji su im pomagali, bili podrška na njihovom putu. Rade pažljivo i komuniciraju: razumijem police, doctor, bus driver... U sredinu cvijeta mogu da nacrtaju ili napišu šta žele, a na listove svoje ime i prezime. Vrijeme nam ne dozvoljava da radimo dalje jer – moraju ići. Jedva čekam da dođu ponovo. Na izložbeni pano stavljam njihove cvjetove i čitam šta su pisali, gledam šta su crtali. Vidim svoje ime nekoliko puta. Zahvalna sam i ponosna što imam mogućnost da budem dio njihovog odrastanja.

Nastava je završena i zovem moje da dođu po mene, a kćerka odgovara: Pa mama, ti si otišla autom.

Utorak 12. 10. 2021.

7:05. Kiša je. Mrak. Na raskrsnici stojim samo ja i gledam u crvenog čikca na semaforu. Nigdje nikoga, a ja čekam. Ne smijem da pređem ulicu jer me može vidjeti neko dijete. Obično me vide kroz prozore kuća, stanova, prodavnica, auta, s bicikla. Baš je hladno. Sačekam zelenog čikca i stignem do trafike jer sam se sjetila da sam zaboravila masku. Nemam je u novoj tašni koju sam dobila od svojih najdražih. Znaju oni koju boju volim, a znaju i veličinu tašne koja mi treba. U ovu novu je sve stalo, a znaju učiteljice šta je to sve. Pred trafikom nastaje borba – nova tašna vs ja. Kako sada da stane sok – moram nešto da popijem, danas sam duže u školi. Vidim i bombone, trebaju mi i one. Kupujem i maramice jer uvijek nekom od đaka zatrebaju. Malo je falilo da zaboravim masku. Ne mogu da zatvorim tašnu. Pokvarit će se rajsferšlus, a to baš mrzim. Prodavačica mi vraća i kusur. Nema šanse da sad pronađem novčanik ispod svega u tašni. Kusur, neka sića, stavljam u džep, što inače ne radim – jednom sam tako tražila ključeve od auta dva dana i našla ih u rupi džepa nakon što sam nove platila 500 KM.

U školi mi je prvi put iz prvog pokušaja izmjerena temperatura: 36 stepeni. Trznuh se, prokuhala sam ispred te trafike.

Računar u učionici podiže sistem skoro 20 minuta. Razgledam ga i pokušavam da zapamtim koja je marka kako ne bih svom sinu za rođendan kupila jedan takav, užasno spor. O, da, iz tašne sam jedva uspjela da izvadim kvadar. Od muža sam uzela kutiju – unutra je bio miris. Kvadar je ostao čitav! Nisam ga zgnječila sokom. Trebam ga pokazati djeci i naučiti ih da razlikuju kocku i kvadar. To stoji u NPP-u koji je već odavno trebao zauzeti počasno izložbeno mjesto u nekom od

historijskih muzeja. Baš je prvačiću važno da zna razlikovati kocku, kvadar, kvadrat... Neki roditelji i dan-danas pitaju treba li im sveska s kockicama umjesto s kvadratićima. I dok na času demonstriram kvadar, začuje se glasno: Učiiiiii, to je ono što se babo šminka!

Asistentica danas mijenja kolegu, tako da se moj prvi čas vrtio ukруг dok sam govorila: Nemoj se samo smijati, nemoj tako glasno, sjedi, radi, ne zatvaraj knjigu, oboji... Pa opet: Sjedi. Ništa od mog kvadra!

Možda danas bude plaća. Trebala bih kupiti svašta, ali mi treba najmanje deset plaća za sve to. Razmišljam o Japanu, o izlasku i zalasku sunca, o papirima, o svojoj avliji, o svom orahu, o BiH.

Danas sam sa djecom u pokretu ponavljala brojeve uz drvo odrastanja. Imamo dvije grupe različitog uzrasta, različitih predznanja i različitih jezika. Izdvaja se jedan dječak sa znanjem matematike, jedan s crtanjem, a u zadnjoj klupi vidim plave oči u tijelu dječaka koji bi mogao biti u srednjoj školi. Prevodilac kaže da oni ne daju tačne informacije o svom godištu kako bi na taj način ostali u kampu za maloljetnike. Nisam ni znala da su odvojeni. Neka mi tuga zagrlj srce. Zove me da mu priđem. Nudi mi svoju užinu.

Vidim djevojčicu koja ima naočalice i masku, a njen pogled je daleko. Ona je negdje daleko. Onaj zagrljaj oko srca još me više stegnu.

Dam im da crtaju otisak ruke i, dok oni pažljivo rade, zamolim ih da upišu u YouTube pjesmu koju vole slušati. Pronađoh malo sličnosti s nekim našim pjesmama. Jedan dječak govori da ne voli da reže papir. Ma i ne treba, ako neće. Koliko li samo različitosti sa zajedničkim ciljem – mir i porodica!

Učili smo brojeve na četiri različita jezika. Jedan, dva, četiri i pet imaju isti glas na početku njihovog i našeg jezika. Trude se, rade i žele da uspiju. Onaj me zagrljaj oko srca popušta kada ih vidim da su nasmijani, kada ih vidim da su bar malo sretni. Pozvani su da idu, ali oni i dalje boje crtež ruku jer žele da završe rad. Ispraćam ih kao kada ispraćamo goste iz naše kuće. Išla bih i ja s njima, da dovršimo listiće, da ih naučim slova, brojeve, da naučim i ja o njima sve. Vrijeme je da i ja idem kući.

Kiša je i podne je. Na raskrsnici na semaforu u masi ljudi stojim i čekam. Gledam u crvenog čikca na semaforu, a misli me ne popuštaju: kako izgleda njihov grad, njihova država, ko je ovdje s roditeljima, gdje su roditelji onih koji su sami, ko je ostao s njegovim psom. Mislim na dječaka koji mi je pokazao sliku svog psa vučjaka. Iz misli me prenu dobro poznati uzvik: Učiteljice! Okrenem se, a ispred mene stoji prelijepa djevojka. Gledam duboko u njene oči i prepoznam djevojčicu iz moje prve generacije osnovaca. Sjetih se imena i izgovorih ga, a osmijeh još više uljepša njeno divno lice. Otišla je, a zeleni čikac i ja na semaforu i dalje stojimo, pa crveni, pa opet zeleni... U mislima ponovo tražim zemlje djece u pokretu. Tražim njihove roditelje. Tražim njihove gradove, škole, drugare...

Znam da sam stigla autom, ali nisam baš sigurna gdje sam ga parkirala. Provjeravam upisano u documents na mobitelu.

Srijeda, 13. 10. 2021.

Pokušavam da se ne isprljam dok hodam po pločicama ispred škole, koje su na neki čudan način razvaljene. Znam to moje kolege iz škole: kada stanete nepažljivo na spoj tih pločica, cunami blata krene ka vašim nogama i seže skroz do koljena. Dakle, samo s pravim umijećem možete stići do vrata čisti. I taman kad sam se pripremila da polako stanem na taj famozni spoj, prepadne me uzvik: Učiteljiceeee! Mama, maaaaaaa, eno učiteljiceeee! Odzvanja ilidžom. Okrenuh glavu, poklonih osmijeh i s nepažnjom stadoh na taj spoj pločica. Dalje vam ne trebam opisivati...

Danas imam četiri časa. Četiri časa sa prvačićima, po 45 minuta. Mogli bi stručnjaci analizirati i izučavati stvarne psiho-fizičke mogućnosti djece i učitelja – bili bi interesantni rezultati tih ispitivanja.

Radujem se što ćemo biti u kabinetu za informatiku. Kazali su mi da su računari uvezani sa softverom NetSupport School. Na desktopu su dvije ikonice i prošli put nešto nije radilo kako treba i nisam im uspjela poslati materijal za igricu i puzzle. Mislim da će danas biti sve ok i da ćemo uspjeti. Prošao je prvi čas, drugi čas, pa evo i treći. Treći me u pripremama kod kuće dosta namučio jer u NPP-u stoji: SLUŠANJE MUZIKE – Tradicionalne pjesme naroda BiH. Željela bih da znam koje pjesme, da znam nazive! U udžbeniku nema ništa. Na CD-u nema ništa. U mojoj bogatoj arhivi nema ništa što bi ih moglo zanimati. Ići ću sa sevdalinkom i narodnim nošnjama. Potrajala je ta priprema. Učenicima je najzanimljiviji bio točak s njihovim imenima kako bih provjerila da li znaju pjesmicu: Ide, ide patak. Urađen je za nekoliko sekundi u Wordwallu.

I onda konačno mi u kabinetu informatike. Svi na pozicijama. Voljela bih da je ovo naš kabinet. Kako bi nam samo nastava bila zanimljiva. Uključujem pametnu tablu i računar i vidim da nisu uvezani. Pametna tabla ima svoj desktop. Meni treba desktop sa računara ispred kojeg sam. Ne uspijevam ih povezati. Opet su dvije ikonice za Netsupport. Klikam obje jer na prvoj ne vidim onaj globus sa tutorijala koji sam pažljivo izučavala. Globusa nigdje. Silno želim da im podijelim igricu. Ne ide. Ne može. Razočarana sam. Mislim kako ću maksuz doći jedan dan, prebaciti sve iz arhive i uspjeti djeci poslati igricu. Neće nešto ni puzzle, iako sam ih fino uploadovala nakon što sam odblokirala web. Već sam se umorila. Objašnjavam im kako je važno da znaju uključiti i isključiti računar. Pamte riječ desktop kao destop, deset top, destor... Možda bismo mogli imati rječnik za prvačiće?

Nastava je gotova.

Moj telefon od početka pandemije ne proizvodi nikakav zvuk. Stalno je isključen i ne vibrira, ali danas očekujem važan poziv pa sam ga malo pojačala. Dok radim pripreme za sutra, on ne

prestaje da mi smeta. Jedan roditelj na engleskom objašnjava da je njegovom djetetu prevruće u školi. Uključujem prevoditelja i šaljem poruke. Jedna, druga, treća poruka. Podsjećam i na obaveze đaka. Drugi javlja da je djetetu malo bolje. Treći da je dijete malo prehladeno. Četvrti da je dijete nešto zaboravilo u školi, peti me pita koju pjesmicu za zadaću imaju da nauče... E šestog neću da čujem. Vraćam postavke telefona na mute i sklanjam ga što dalje od sebe da na miru nađem koji koristan nastavni listić za sutra.

Četvrtak, 14. 10. 2021.

Jutros je vidljivost u 7:15 zadovoljavajuća. Na semaforu smo opet crveni čikac, moje misli i ja. Danas poslije prvačića imam nastavu s djecom u pokretu. Nadam se da će im biti zanimljivi listić i igrica koju sam im pripremila. Želim da nauče brojati do 20. Želim da izgovore, napišu i prepoznaju brojeve na našem jeziku. Misli naviru... Zašto se u njihovoj zemlji ratuje? Ko otima tuđe? Ko koga napada? Ko se brani? Šta bismo mi ako se opet zarati? Zaledih se opet. Sinoć sam gledala našeg političara na TV-u. Kažem namjerno našeg i kao da hoću sama sebe da nokautiram jer on prima našu plaću, naše pare, da bi tako nekim bijesnim, ludim, zastrašujućim pogledom ustranu, mrmljajući sebi u bradu, govorio o mogućem scenariju nezavisnosti dijela ove naše jedne i jedine. Ličio mi je na pobješnjelog Rekxa. Ne Maksa, nego Rekxa.

Na tjelesnom i zdravstvenom odgoju potvrđujem svoju sumnju. Od 20 učenika samo dva mogu pravilno da pužu. Poražavajuće. Pokreti, vježbe, trčanje, hodanje... sve je zabrinjavajuće! Na sljedećem času fokus je na razvoju govora. Poražavajuće. Teško naša djeca sastavljaju rečenice. Teško mogu da iskažu svoje misli. Ja teško zaustavljam svoje misli. Pričaju li roditelji sa svojom djecom? Igraju se se s njima? Slušaju li ih dok pričaju? Glavni krivci su IT uređaji u rukama roditelja. Ne djece, nego roditelja.

Na času likovne kulture imali smo goste – psihologa i defektologa. Došli su da posmatraju jedno dijete. Šta li mogu vidjeti?

Stigla su djeca u pokretu. Sve sam pripremila. Uzimaju papiriće sa svojim imenom i odlaze na mjesto. Ispravljaju pogrešna slova u imenima. Ne vole da im neko pogrešno piše ime, baš kao i mi. I meni smeta kada mi neko kaže ili upiše Adelisa, Adeleta, Adaleta jer ja sam Adelita i tačka.

Vidim novo lice. Dječak je. Govori mi ime i pišemo ga zajedno. Priča da se vratio, da je išao na gej, kako zovu pokušaj prelaska granice. Uh, strah me i pomisliti kako to izgleda!

Naučili su da broje do deset. Malo ih zeza izgovor glasa v. Umjesto dva, govore dua. Interesantno. Igramo se, izgovaramo brojeve, pišemo... Sretna sam – vidim da se trude i da uče, da žele da saznaju. Jedna djevojčica super radi zadatke iz matematike predviđene za više razrede. I jedan dječak je prije par dana pokazao sklonost ka matematici. Tek danas saznajem da su brat i sestra. Naučili su brojati do 20.

Razmahala sam se pred tablom objašnjavajući dvocifrene brojeve, pisala, brisala, dodavala cifre, riječi. Oni su pratili. Pažljivo su me slušali i, kada bi shvatili, začuo bi se uzvik radosti. Znam da su naučili brojeve do 20. Zadajem im domaću zadaću – homework. Home!? Gdje li je njihov home?

Poslije nastave razmišljam da bi u mojoj kući možda danas mogao biti ručak, ali samo dok vidim pripreme, listiće... S djecom u pokretu ću da pravim lapbook za matematiku. Treba mi svašta... Plovim internetom i tragam za nastavnim materijalima, a moji se nadaju ručku, večeri. U daljini čujem: Laku noć, mama. Kako? Pa koliko je to sati? Vrijeme je za spavanje, a ja i dalje tragam za nastavnim materijalima.

Petak, 15. 10. 2021.

Korektor za podočnjake jutros je odlično uradio svoj posao. Odraz u ogledalu je zadovoljavajući. Na raskrsnici jutros nema čikca na semaforu. Semafor ne radi i ne moram ništa da čekam.

Uvela sam djecu u mali školski hol da ne čekaju napolju jer je hladno. Stojim ispred tri kolone promrzle dječice. Propuh je. Toplije je kad se zatvore vrata, ali neki roditelji se ne sklanjaju s vrata. Ma kakva distanca: vire, dobacuju, mašu, ne odlaze. Niko da se sjeti da zatvori vrata. Smrzli smo se. Zašto li ne odlaze?

Radeći s djecom shvatila sam da je devetogodišnje obrazovanje totalni fijasko. Totalni! Djeca su premalena za obavezu koja se zove škola, jer u školi se poštuju pravila: ulazi se po redu (a učenici se vječito svađaju ko će da stoji prvi, i to im nešto kao znači, samo to da budu prvi); u školu se dolazi na vrijeme; u školi se lijepo sjedi; u školi treba znati šta je knjiga, a šta sveska; u školi se ne plače zbog sitnica; u školi ne možeš jesti, piti, šetati kad hoćeš... Pitam se jesu li to mogli raditi u vrtiću – većina dječice u mom razredu bila je u vrtiću. Znam to po nekim pjesmicama iz muzičke kulture, jer taman kad krenem s motivacijom za koju sam se itekako pripremila, oni kažu da su to učili u vrtiću. Razmišljam: zar radimo po programu iste pjesme, iste brojalice? Zar već nisu trebali znati bar kako se fino sjedi? Dosadilo mi je da stalno ponavljam kako se sjedi u učionici.

Jedno dijete mi prilazi i grli me. Kaže da me mnogo voli. Odmah po njegovom odlasku stiže drugo dijete i grli me. Stiže i treće... I volim i ne volim da me grle – strah me korone.

Jedno dijete uplašila je naslovnica udžbenika za muzičku kulturu. Baš! Djeca na slici stvarno izgledaju strašno! Pa zar to niko od ljudi koji su je kreirali nije mogao vidjeti? Ličim sebi na onog Štrumpfa koji je uvijek ljut zbog nečega.

Otjerali smo sliku sa naslovnice i zaigrali igru Ovako se... I to znaju iz vrtića. Još jedan poraz obrazovnog sistema BiH.

Sljedeći udžbenik, nasreću, nikoga nije uplašio. Na dvije strane imamo jednu nastavnu jedinicu i ukupno šest slika. Djeca su samo nijemi posmatrači sadržaja na slikama. Tako bih voljela da je sada mogu izrezati, da mogu spajati riječi sa slikama: trotoar, zebra, raskrsnica, semafor, desno... Mogli bi oni to da rade da sam isprintala listić, pa molila da se kopira, uz vječitu nesigurnost ima li tonera, papira... Voljela bih da koriste udžbenik, ali ne ide. Vidjela sam i udžbenike iz drugih zemalja i žao mi je naše djece, nas, našeg obrazovanja. O udžbenicima bih mogla da pišem još mnogo toga. Nisu džaba davno kazali da ako hoćeš da uništiš jedno društvo, prvo mu uništiš obrazovanje.

Nakon završenog četvrtog časa jedan roditelj javlja da niko ne može doći po dijete iz opravdanog razloga i da ono, po mogućnosti, ostane u školi. Kako objasniti učiteljicama koje imaju više od 50 učenika da trebaju prihvatiti još jedno, ali samo na nekoliko sati? U glavi mi je već konfuzija jer trebam da objašnjavam nešto što ne trebam, jer trebam da slušam nešto što ne trebam da slušam. Imam sastanak na koji već kasnim skoro 15-20 minuta. Žurim. Kolegica u trku, peko ramena saopćava da u četvrtak idemo u Bihać. Pedagogica govori da imamo sastanak Tima za inkluziju u četvrtak. Više ne znam ni koji je danas dan, a znala sam jutros dok sam ispitivala dejstva korektora za podočnjake.

Dok ja tako ne znam kud ću prije, dolazi moja draga Selma i poklanja mi divan miris – zakašnjeli rođendanski poklon. Sretna sam što oko sebe imam ljude koje imam.

Užurbano idem ka autu. Tražim ključeve u pretrpanoj tašni. Dolazim do mjesta, a auta nema. Nisam iznenađena – nije tu ni parkirano. Idemo ponovo u potragu. Vrijeme je za reset!

Tags

Pučavanje

Collections

Autorski tekstovi